

Kvalitetsvurdering af

Museum Thy

2018

Indhold

Indhold	2
Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering	3
Fakta om Museum Thy.....	5
Kvalitetsvurderingens fokusområder.....	7
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse	7
Ressourcegrundlag	10
Forskning.....	13
Formidling	15
Samlingsvaretagelse	19
Museumslovens kapitel 8.....	22
Baggrund	24
1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Museum Thy	24
2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger	25

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering

Denne kvalitetsvurderingsrapport følger op på daværende Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering af Museet for Thy og Vester Hanherred i 2009 og gør status på udviklingen og kvaliteten af museets arbejde siden da.

Det er Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Museum Thys opgavevaretagelse er tilfredsstillende.

Kvalitetsvurdering i 2009

Ved kvalitetsvurderingen af Museum for Thy og Vester Hanherred i 2009 pegede den daværende Kulturarvsstyrelse bl.a. på følgende udfordringer:

- Museet lever ikke op til museumslovens krav om, at museet skal have en faglig medarbejder, som modsvarer museets ansvarsområde inden for nyere tids kulturhistorie.
- Museet bør gennemgå sin samling med henblik på eventuel udskillelse af genstande og genstandsgrupper, som ikke har relevans for museets ansvarsområde og reviderede arbejdsfelt.
- Det er problematisk, at kunstudstillingen på Heltborg Museum stort set ikke formidles i relation til museets ansvarsområde.
- Museets bevaringsforhold er problematiske med hensyn til pladsforholdene i magasinerne og klimastyringen generelt.
- Manglende publiceringer i Museernes Samlinger. Museets kunstsamling bør også være offentliggjort og tilgængelig via Kunstindex Danmark.
- Manglende nedskrevne politikker og strategier vedr. indsamling og formidling.
- Museets præsentation på internettet ikke er på niveau med dét, der forventes af et statsanerkendt museum.
- Museet har ingen skriftlige instrukser til personalet i forbindelse med brand, tyveri og vandskader. Der afholdes ikke jævnlige brandøvelser. Museets sikringsforhold ikke er på et tilfredsstillende niveau.

Museet blev samlet karakteriseret som et veldrevet museum med en solid lokal forankring samtidig med, at det er orienteret regionalt, nationalt og internationalt i forhold til relevante fora for samarbejde og forskning. Museet får gode resultater ud af sin målsætning om at agere proaktivt og strategisk i forhold til omverdenen. Museet har en høj kvalitet i sin arkæologiske virksomhed, og Kulturarvsstyrelsen er fuldt ud tilfreds med museets tilsyn med de fredede fortidsminder.

Kvalitetsvurderingsrapporten fra 2009 kan læses på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside under kvalitetsvurderinger 2009:

<https://slks.dk/museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering/kvalitetsvurderinger-2009/>

Der er siden denne kvalitetsvurdering sket en væsentlig udvikling i både de lovmæssige krav (driftstilskudslov fra 2010 og ny museumslov fra 2012) og de kvalitative standarder for museernes virksomhed (bl.a. div. udredninger, strategier mv., der sætter mål for museernes faglige opgavevaretagelse, organisation og ledelse). Der er tale om krav og standarder om øget økonomisk og faglig bæredygtighed og professionalisering af den samlede museumsvirksomhed, som har ændret Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for vurdering af museernes virksomhed. Styrelsens dokument ”Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer” afspejler disse ændringer.

Denne opfølgning på kvalitetsvurderingen i 2009 skal ses på baggrund heraf.

Fakta om Museum Thy

Museum Thy er et statsanerkendt kulturhistorisk museum med ansvar for nyere tids kulturhistorie i Thisted Kommune samt ansvar for arkæologi i Thisted og Mors kommuner. Museet fører efter aftale med Slots- og Kulturstyrelsen tilsyn med de fredede fortidsminder i Thisted, Morsø og Skive Kommune.

Museum Thy er en selvejende institution.

Thisted Kommune er museets hovedtilskudsyder.

Museet har pr. 1. januar fusioneret med det ikke-statsanerkendte Museumscenter Hanstholm, som indtil 1995 var en del af museet.

Museet omfatter følgende 6 besøgssteder:

- Thisted Museum
- Bunkermuseum Hanstholm
- Heltborg Museum
- Vorupør Museum
- Skjoldborgs Hus
- Fiskerhuset Agger

Hertil kommer et magasin beliggende i Vang, Thisted samt et par ubemandede besøgssteder.

Nøgletal for museet 2017

Da museet er fusioneret pr.1. januar 2018, foreligger der ikke en samlet opgørelse for det fusionerede Museum Thy. Nedenstående nøgletal tager derfor udgangspunkt i Museum Thy før fusionen med Museumscenter Hanstholm og vil blive suppleret med nøgletal for Hanstholm, da det er summen af de to tidligere institutioner, som udgør den fremtidige basis i museet.

Museum Thy

- Museets samlede omsætning var på 14,8 mio. kr.
- Museet råder over 14,6 fastansatte årsværk. Heraf er 4,2 fastansatte videnskabelige årsværk, hvoraf to er på ph.d. niveau. 4,9 fastansatte årsværk udgøres af fleksjobs eller lignende ordninger og 5,5 er projektansatte årsværk. 5 af disse årsværk består af museumsfagligt AC personale.

- I 2017 havde museet 18.865 besøgende. De fordelte sig med 6.881 på Thisted Museum, 7.612 på Heltborg Museum, 3.429 på Vorupør Museum, 677 i Fiskerhuset Agger, 141 i Skjoldborgs Hus og 125 i Missionshus Tabor (ubemandet).

Museumscenter Hanstholm

- Museets samlede omsætning var på 4,9 mio. kr.
- Museet råder over 4,7 fastansatte årsværk. Heraf er 1 fastansat videnskabeligt årsværk med ph.d. grad. 0,5 årsværk udgøres af fleksjobs eller lignende ordninger. 1,5 årsværk blev udført af medarbejdere i tidsbegrænset projektansættelse. 0,1 årsværk blev udført af frivillige.
- I 2017 havde museet 60.337 besøgende.

Kvalitetsvurderingens fokusområder

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

I kvalitetsvurderingen fra 2009 anbefalede Kulturarvsstyrelsen, at museet med fordel kan fokusere beskrivelsen af museets ansvarsområde, så museets arbejdsfelt bliver indsnævret, og museet får en skarpere profil.

a. Arbejdsgrundlag

Kvalitetsvurdering 2018:

- Det vedtægtsbestemte ansvarsområde er afgrænset i forhold til tid, emne og geografi. Museets vedtægter blev sidst revideret 1. januar 2018 og er opdateret i forhold til gældende lov.
- Der er gennemført en involverende visions- og strategiproces i forbindelse med den aktuelle fusion mellem Museumscenter Hanstholm og Museum Thy i marts 2018. Processen har været faciliteret af et eksternt konsulentfirma. Den udarbejdede vision ligger til grund for en samlet strategi og politikker inden for museets forskellige arbejds- og ansvarsområder for den kommende periode 2018-23.
- Der er indgået en samarbejdsaftale mellem Museum Thy og Morslands Historiske Museum om varetagelsen af det arkæologiske ansvar i Morsø Kommune, som har indgået en aftale med museet, hvor kommunen årligt betaler 100.000 kr. for varetagelse af denne opgave.
- Museet indgår i Arkæologisk Netværk for Nordjyske Museer, der omfatter Museum Salling, Viborg Museum, Museum Thy, Vesthimmerlands Museum og De kulturhistoriske museer i Holstebro. Samarbejdet omfatter administration, forskning og formidling. Øvrige netværks-samarbejder omfatter LIMSAM, et samarbejde mellem de kulturhistoriske museer omkring Limfjorden samt Kulturarv Nord, som er et museumsnetværk i Region Nordjylland.
- Museet varetager tilsynet med fredede fortidsminder efter aftale med Slots- og Kulturstyrelsen.
- Museum Thy indgår i samarbejde med Nationalpark Thy og har bidraget til en revision af nationalparkplanen 2016-22. Museet bidrager med at opfylde nationalparkens formål på en række områder. Herunder registrering af kulturspor, forskning, formidling og læringsinitiativer. Museet var tidligere repræsenteret i nationalparkens bestyrelse, men er det ikke længere.
- Museet har siden kvalitetsvurderingen i 2009 intensiveret sit arbejde på det kunstmuseale område – bl.a. gennem et stigende antal kunstværker, som er indsamlet pga. deres kunstneriske kvalitet og med afsæt i et ønske om at etablere en samling af værker skabt af kunstnere fra området. I den forbindelse arbejder museet tæt samarbejde med Kirsten Kjær Museet, ligesom der pågår drøftelser om, hvorvidt den privatejede samling af Kirsten Kjær malerier kunne indgå i museets samling fremadrettet.

- Museet arbejder med og indsamler topografisk kunst som en del af sit arbejdsfelt og har siden sidste kvalitetsvurdering indberettet relevante værker i KID databasen.

b. Organisation

Kvalitetsvurdering 2018

- Museet er organiseret i 7 faglige afdelinger, der går på tværs af den samlede organisation: Administration og Bogholderi, Magasiner og udstillinger, Bunkermuseet, Nyere tid, Arkæologisk afdeling og Formidling. Afdelingerne er sideordnede og refererer til museets leder.
- Personalet er fordelt primært på fire adresser: Magasinet i Vang, der huser arkæologisk afdeling (9-12 medarbejdere); Thisted Museum med nyere tid og skoletjeneste (9 medarbejdere), Museumscenter Hanstholm (8 medarbejdere). Heltborg Museum, Vorupør Museum, Fiskerhuset Agger samt Skjoldborgs Hus er bemandede med lokale faste museumsværter.
- Der er ansat en leder samt øvrigt personale med kvalifikationer inden for nyere tid og arkæologi.
- Der er fire foreninger knyttet til museet. Det drejer sig om: Museets Venner (636 medlemmer), Egnshistorisk forening for Sydthy (632 medlemmer), Historisk Samfund Thy (642 medlemmer) og Besættelsestidshistorisk Selskab for Thy og Vester Hanherred (56 medlemmer). Der sidder repræsentanter fra foreningerne repræsenteret i Museums Thy's bestyrelse jf. museets vedtægter.

Museet samarbejder desuden med en række frivillige detektorfolk, ligesom der er knyttet en gruppe på 40-50 frivillige til Heltborg Museum, der laver levendegørelse i museets rekonstruerede jernalderhus i forbindelse med arrangementer og andet.

c. Ledelse

Kvalitetsvurdering 2018:

- Bestyrelsen består af 9 medlemmer: 3 udpeget af Thisted kommune, 1 medarbejderrepræsentant, 1 udpeget af Historisk Samfund Thy, 1 udpeget af Egnshistorisk forening for Sydthy, 1 udpeget af Besættelsestidshistorisk Selskab for Thy og Vester Hanherred, 2 udpeget af Museets Venner.
- Fire bestyrelsesmedlemmer er udpeget på baggrund af deres professionelle kompetencer. Bestyrelsens medlemmer er valgt for en 4 årig periode.
- Der afholdes ca. fire bestyrelsesmøder om året. Museet tegnes af formanden og museets leder i forening.
- Bestyrelsen kan udpege ressourcepersoner med særlig faglig indsigt som rådgivere.
- Gennemsnitsalderen i bestyrelsen er 62 år.
- Kønsfordelingen er 2 kvinder og 7 mænd.
- Bestyrelsen evaluerer årligt fremdriften i museets strategi, mål og planer.

Det er meget tilfredsstillende:

- at der er et velfungerende samarbejde mellem kommunen og museet.
- at fusionsprocessen er forløbet godt og bestyrelsen er velfungerende og repræsenterer de væsentligste interessenter i forhold til den igangværende fusionsproces.
- At museet har prioriteret at få udarbejdet et strategisk afsæt for sit kommende arbejde og har inddraget personalet i denne proces.
- At museet har etableret en organisation med en velfungerende ledelse, som kan løfte museets strategi.

Det er tilfredsstillende:

- at museets vedtægter er opdaterede og afspejler den gældende lovgivning.
- at museet har ansat personale til at varetage opgaver inden for alle museets faglige ansvarsområder.
- at der er udarbejdet politikker og procedurer, der sikrer faglig opgavevaretagelse indenfor museets forskellige arbejdsområder.
- At museet har udpeget fire medlemmer af bestyrelsen på baggrund af professionelle kompetencer.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at kønsfordelingen i bestyrelsen er meget ulige med hensyn til mænd og kvinder.
- At museet har intensiveret sit arbejde på det kunstmuseale område uden at overveje, om dette kan få betydning for museets ansvarsområde.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at bestyrelsen løbende overvejer, hvilke kompetencer den har brug for i museets fortsatte udvikling og sikrer en sammensætning af bestyrelsesmedlemmer, der afspejler mangfoldighed i faglige kompetencer og køns- og aldersmæssig diversitet.
- at museet følger op den udarbejdede vision og strategiplan med konkrete tids- og aktivitetsmål afstemt med museets resurser, så det er tydeligt, hvornår hvilke mål er opnået.
- at museet indgår i en tæt dialog med kommunen i forhold til, hvordan museets vision og strategiplan kan indgå i kommunens kulturpolitiske mål, f.eks. med hensyn til sammen-tænkning mellem kultur og natur og fokus på stedbundne potentialer.
- At museet afklarer, hvor vigtigt det kunstmuseale arbejde er og sikrer, at det også er afspejlet i museets vedtægter ud over den topografiske kunst. Museet bør desuden overveje de organisatoriske, økonomiske og faglige konsekvenser heraf.

Ressourcegrundlag

a. Økonomi

Kvalitetsvurdering 2018:

Museet er fusioneret pr. 1. januar 2018. Derfor er der som baggrund for kvalitetsvurderingen fremsendt årsregnskaber fra hhv. Museum Thy og Museumscenter Hanstholm. De to regnskaber følger forskellige regnskabsprincipper og er ikke direkte sammenlignelige.

Museums Thys samlede indtægter i 2017 var på 14,8 mio. kr. Indtægterne fordeler sig således:

Driftstilskud fra staten:	1,2 mio. kr.
Projekttilskud fra staten:	0,7 mio. kr.
Driftstilskud fra kommune:	4,7 mio. kr.
Ikke-offentlige tilskud:	1,5 mio. kr.
Egen indtjening:	6,7 mio. kr.

Egenkapital 2017 (pr. 31.12.2017):	6,3 mio. kr.
Resultat for 2017 (pr. 31.12.2017):	78.020 kr.
Likvid beholdning (pr. 31.12.2017):	37.287 kr.

- I museets egen indtjening indgår refusioner for arkæologisk virksomhed på i alt 4,2 mio. kr. i henhold til museumslovens kapitel 8. Hertil kommer indtægt på entre (299.082kr), omsætning i kiosk (618.754 kr.) og anden oplysningsvirksomhed (151.892 kr.). I alt ca. 1 mio. Hertil kommer refusion for div. fleksjobordninger på 1,4 mio. kr.

Museumscenter Hansthols samlede indtægter i 2017 var på 4,9 mio. kr. Indtægterne fordeler sig således:

Driftstilskud fra kommune:	0,4 mio. kr.
Egen indtjening:	4,5 mio. kr.

Egenkapital 2017 (pr. 31.12.2017):	2,3 mio. kr.
Resultat for 2017 (pr. 31.12.2017):	-1,3 mio. kr.
Likvid beholdning (pr. 31.12.2017):	883.192 kr.

- Det skal bemærkes, at der er overført 2 mio. kr. fra museets likvide midler til Fonden til almen støtte for Bunkermuseum Hanstholm i 2017.
- Museumscenter Hanstholm har modtaget betydelig statslig, kommunal og ikke-offentlig projektstøtte til byggeriet og udstillingen (Erhvervsfremmestyrelsen 3,5 mio. kr., Thisted Kommune (tidl. Hanstholm kommune) 2,4 mio. kr., Thisted Kommune (tidl. Viborg Amt) 2

mio. kr., Finansministeriet 0,9 mio. kr. og tilskud til Udstilling 2015-16 på 2,9 mio. kr. Udstillingens kostpris var 3,7 mio. kr.

- Kommunens ordinære tilskud til museumsdriften for det samlede Museum Thy opgør museet til 104,25 kr. pr. indbygger.

b. Medarbejdere

Ved kvalitetsvurderingen i 2009 blev det kritiseret, at museet ikke har haft ansat en nyere tids inspektør siden 1995, selvom museet har nyere tids kulturhistorie som del af sit ansvarsområde.

Kvalitetsvurdering 2018:

- Det fusionerede museum råder over 19,3 fastansatte årsværk. Heraf er 5,2 fastansatte videnskabelige årsværk, hvoraf tre er på ph.d. niveau.
- 5,4 fastansatte årsværk udgøres af fleksjobs eller lignende ordninger og 7 er projektansatte årsværk. 5 af disse årsværk består af museumsfagligt AC personale.
- Museet anslår at frivillige udfører arbejde på museet svarende til 3,6 årsværk.
- Museet har kvalificeret fagligt personale, der dækker alle museets ansvarsområder.

c. Bygninger

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museet har 6 bemandede besøgsadresser. Hertil kommer et magasin i Vang samt en bygning i Thisted, der anvendes til møder, foredrag, arrangementer m.m.
- Museum Thy ejer: Jernbanegade 4 i Thisted (Thisted Museum), Jernbanegade 6 i Thisted, Fiskerhuset i Agger og Museumscenter Hanstholm. Selve bunkeranlægget ejes af Naturstyrelsen. Her betaler museet ejendomsskatten, samt diverse vedligehold. Thisted Kommune ejer: Mellemvej 18, Vang (magasin mv), Vesterhavegade 21, (Vorupør Museum), Skårhøjvej 15 (Heltborg Museum) og Skjoldborgs Hus. På disse ejendomme betaler museet den almindelige drift, samt indvendig vedligehold. Der betales ikke leje.
- 4,9 % af museets samlede udgifter blev i 2017 brugt til bygningsdrift i Museum Thy.
- Museet oplyser at kommunen i samarbejde med museet har planer for etablering af nye magasinforhold for museet, der forventes igangsat i 2019.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har været i stand til at skaffe betydelig ekstern finansiering til div. projekter samt formår at opretholde en forholdsvis høj egenindtjening.
- At museet har fulgt op på kvalitetsvurderingen fra 2009 og sikret en inspektør inden for nyere tids historie.

Det er tilfredsstillende:

- at kommunen bakker positivt op om museets arbejde og er med til at sikre et ressourcegrundlag til både drift og udvikling af museet.
- at museet har fået fastansat faglige medarbejdere der dækker nyere tids kulturhistorie.
- at museets fastansatte medarbejdere har en relevant videnskabelig baggrund, herunder en variation af relevante fagligheder og kompetencer.
- at museet har frivillige, der understøtter og bidrager til museets virke.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet får integreret administration og bogholderi for museumscenter Hanstholm, så regnskabsafleggelse og indrapporteringer følger retningslinjerne fra Slots- og Kulturstyrelsen.
 - at museet arbejder videre med en afklaring af deres planer for en reetablering af Thisted Museum. Herunder en finansiering af projektet.
-

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

Kvalitetsvurderingen 2009:

- Det Arkæologiske Faglige Råd vurderede museets arkæologiske forskningspublikationer fra de seneste fire år. Rådet roser museet for dets langvarige engagement i nationale og internationale forskningsrelaterede samarbejder. Rådet vurderer, at flere af publikationerne har haft en lang tilblivelseshistorie på grund af medarbejdernes engagement og grundighed.
- Inden for nyere tids kulturhistorie har museet gennemført 6 større forsknings- og undersøgelsesprojekter i tilknytning til arbejdet med Nationalpark Thy og projekter i Limfjordsmuseernes Samvirke.

Det er museets projektansatte etnologs 11 publikationer, som fremstår mest overbevisende set i et forskningsperspektiv

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museet har en nedskrevet forskningsstrategi både for arkæologi og nyere tid for 2018-23. De konkrete forskningsplaner tager afsæt i museets overordnede Vision 2023, der beskriver tre satsningsområder: "Liv og landskab", "Thy og den vide verden" og "2. Verdenskrigs kulturspor". Inden for både arkæologi og nyere tid har museet defineret en række konkrete satsningsområder, ligesom der er lagt planer for publicering.
- I perioden 2014-17 har museet publiceret 9 fagfællebedømte artikler i BFI-serier eller på BFI forlag. BFI listerne er autoritetslister, der indeholder de tidsskrifter, bogserier, konferenceserier og forlag, som er pointgivende i Den Bibliometriske Forskningsindikator. Heraf har museet publiceret 4 inden for arkæologi og 5 inden for nyere tids kulturhistorie. 2 af artiklerne blev udarbejdet i samarbejde med danske museer, mens 1 blev udarbejdet i samarbejde med et dansk universitet. Hertil kommer 3 fagfællebedømte artikler der er udgivet andetsteds. Heraf er 1 inden for arkæologi og 2 indenfor nyere tids kulturhistorie. Samtlige artikler er publiceret nationalt. Hovedparten af publikationerne er udarbejdet af fastansatte akademiske medarbejdere, mens 2 af artiklerne er skrevet af en projektansat etnograf.
- Der er yderligere 7 fagfællebedømte artikler under udgivelse samt en Ph.D.-afhandling, som forventes udgivet i 2018-19. Disse ligger uden for denne kvalitetsvurdering.
- Museets har generelt et pænt forskningsafkast af sin arkæologiske virksomhed. Museet oplyser at de indenfor de sidste fem år har publiceret 6 internationalt fagfællebedømte artikler samt en national eksternt fagfællebedømt artikel. Tre af disse artikler ligger udenfor den periode som kvalitetsvurderingen omfatter.

- Der er udarbejdet en fælles forskning- og indsamlingsstrategi for det arkæologiske område for Morsø Kommune og Museum Thys arkæologiske samlinger.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at der er udarbejdet en fælles forskning- og indsamlingsstrategi for det arkæologiske område for Morsø Kommune og Museum Thys's arkæologiske samlinger.
- at museet har fokuseret sin forskning og fået udgivet de omtalte fagfællebedømte artikler.

Det er tilfredsstillende:

- at museet forsker efter det almene forskningsbegreb inden for dele af museets ansvarsområde, og at museets forskning publiceres i differentierede typer af publikationer i relevante faglige medier nationalt og internationalt.
- at museet indgår i faglige netværk og kvalificerer den faglige indsats inden for arkæologien samt samarbejder med museer og universiteter i forbindelse med sin forskningsvirksomhed.
- at museet har en forskningsplan, som udpeger særlige indsatsområder inden for museets ansvarsområder.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fastholder og udbygger sine relevante faglige netværk og forpligtende forsknings-samarbejder med andre museer og videninstitutioner med henblik på at sikre kvalitet, niveau og udvikling i museets forskning.
 - at museet forfølger sin forskningsstrategi og fastholder sit faglige niveau i kommende publikationer og forskningsprojekter som er afstemt med museets resurser.
 - at museet overvejer hvorledes museets forskning kan være med til at styrke museets øvrige formidling.
-

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

Kvalitetsvurderingen 2009:

Den daværende Kulturarvsstyrelse vurderede, det var positivt, at museet prioriterede formidlingen, og at de forskelligartede formidlingsaktiviteter henvender sig til forskellige brugergrupper, men også at museet med fordel kunne udarbejde en langsigtet, nedskrevet formidlingsstrategi, hvor det fremgår, hvilke målgrupper museet vil nå samt, hvad museet vil gøre for at nå dem.

Kvalitetsvurderingen 2018:

a. Formidling

- Museet har udarbejdet en samlet formidlingsstrategi for det fusionerede museum. Strategien opstiller en vision og målsætning for formidlingen samt hvorledes den udmøntes generelt og mere specifikt i forhold til udstillinger, undervisning/undervisningsmaterialer, digital og trykt formidling samt foredrag, fortællinger og andre arrangementer.
- Museet har en stærk tradition for formidling, som udvikles og gennemføres i tæt samarbejde mellem museets forskellige udstillingssteder, afdelinger og faggrupper. Det er museets vision, at de i 2023 er: ”... en anerkendt, åben og generøs formidlings- og videns institution, lokalt forankret og med nationalt/internationalt udsyn og samarbejde. Fokuspunkter/temaer i formidlingen skal være: Liv og landskab i Thy, Thy og den vide verden og 2. verdenskrigs kulturspor.
- Museet formidler i form af udstillinger, undervisningsaktiviteter, arrangementer, publikationer samt på de sociale medier.
- seks af museets formidlingsmedarbejdere har en kompetencegivende uddannelse inden for formidling eller undervisning.
- I 2017 blev der vist 7 særudstillinger. Der blev arbejdet med brugerinddragelse i forbindelse med udviklingen af udstillingerne. I formidlingsstrategien ønsker museet at reducere antallet af særudstillinger til fremadrettet at lave en om året på Thisted Museum og 1-2 på Heltborg Museum for at optimere ressourcerne og højne niveauet.
- Hvad angår basisudstillingerne generelt har museet en ambition om at udvikle dynamiske udstillingsformer, som løbende kan fornyes og på den måde skabe fornyelse hvert år inden for det samlede museum.
- Museets permanente udstillinger udfoldes med forskellige hovedtemaer på museets besøgssteder. Temaerne ligger alle sammen inden for museets ansvarsområde og giver de enkelte steder en særlig profil.

- På Thisted museum formidles fortællinger om Thys oldtid fra stenalder til middelalder samt fortællinger om Thylands landbokultur, købstadshistorie samt historier om J.P. Jacobsen (denne udstilling er fra 1990).
- Bunkermuseum Hanstholm fik i 2016 en ny udstilling med afsæt i 2. verdenskrigs kulturspor.
- Vorupør Museum præsenterer livet ved kysten med bådebyggeri, fiskeri og religiøse vækkelser som omdrejningspunkt.
- På Heltborg Museum præsenteres faste og skiftende kunstudstillinger samt en landbrugsudstilling. Museet har desuden i sommerperioden delvis levendegørelse af en jernalderboplads på arealerne også.
- Fiskerhuset Agger er et fredet fiskerhus og her får man et indtryk af datidens sparsomme levevilkår ved Vestkysten.
- Skjoldborgs hus er Johan Skjoldborgs barndomshjem i Skippergade i Øsløs og blev åbnet som museum i 1961. Det lille skomagerhjem er et godt eksempel på, hvordan en landsbyhåndværker og husmand boede i sidste del af 1800-tallet.
- Hovedparten af de permanente udstillinger, navnlig Thisted Museums udstillinger samt landbrugsudstillingen på Heltborg Museum er af ældre dato og savner rammesætning. Der er omfattende planer om en reetablering af Thisted Museum med nye udstillinger, men disse planer er endnu ikke faldet helt på plads, ligesom der skal skaffes omfattende ekstern finansiering til projektet.
- Udstillingerne på Heltborg er i hovedsagen klassiske kunstudstillinger, der ligger udenfor museets ansvarsområde. Det er på kunstrådet, at museet har sine væsentligste særudstillingsaktiviteter. Landsbrugsudstillingen på Heltborg fremstår relativt uformidlet og af ældre dato. Det er ikke en klar fornemmelse af stedets formidlingsmæssige profil og hvorledes dette besøgssted passer ind i og understøtter museets faglige ansvarsområder. Dette accentueres yderligere af levendegørelsen i sommerperioden, som er et tredje fokus i Heltborg uden forbindelse til de to andre.
- Fiskerhuset Agger og Skjoldborgs hus er fine udstillingssteder i deres egen ret, men deres formidlingspotentiale synes ikke klart defineret i forhold til det samlede museum.
- Museet har i perioden 2014-17 udgivet en lang række formidlingsartikler (ikke-fagfællebedømte) indenfor sit ansvarsområde. Heraf 51 indenfor nyere tid og 9 indenfor arkæologi.
- Museet har i samarbejde med Vendsyssel historiske museum og Nordjyllands Kystmuseum, igangsat et større undersøgelses-, formidlings- og forskningsprojekt vedr. Atlantvolden. Projektet indgår som en del af Veluxfondens museumssatsning 2014. Projektet består af en række delopgaver, undersøgelser, registrerings- og dokumentationsopgaver samt planlagte formidlings- og forskningsartikler. Opgaverne bliver varetaget af forskellige fagpersoner ved de forskellige museer i samarbejdet.

- Aktivitetskalenderne fra de forskellige afdelinger afspejler et meget varieret aktivitetsprogram. Heraf en del foredrag under det nationale initiativ ”Historier om Danmark”.
- I 2017 havde museets 280.000 unikke brugere på deres hjemmeside, samt følgere på de sociale medier – 305 på Instagram, 616 på Twitter og 1203 på Facebook.

b. Undervisning

- Museet har en etableret skoletjeneste, som udvikler og gennemfører undervisningsaktiviteter for både daginstitutioner, grundskoler og ungdomsuddannelser. I 2017 gennemførte skoletjenesten undervisningsforløb for 19 hold fra daginstitutioner, 131 grundskoleklasser, 8 klasser fra ungdomsuddannelserne og 6 hold fra øvrige uddannelser.
- Der er indgået skriftlige aftaler med undervisningssektoren, hvor museet f.eks. har indgået i partnerskab med Thisted Gymnasium og HF.
- Museet indgår i Kulturtjenesten i Thisted Kommune. Kulturtjenesteindsatsen har fungeret som en forsøgsramme for nye samarbejdsformer for udbud af undervisnings- og aktivitets-tilbud til skoler og daginstitutionsområdet på tværs af kommunen i 2015-17. Kulturrygsækken er en del af den kommunale Kulturtjeneste, der er beskrevet i kommunens kulturplan. Museets undervisningstilbud indgår som en del af dette tilbud.
- Museet indgår også i en række samarbejder og netværk vedr. formidling. Museet er således medlem af Intraface og deltager i projekt Junior Ranger i samarbejde med Tingstrup Skole, Nationalpark Thy Klasseværelset. Museet bidrager også til RUM, der er Thisted Kommunes læringstilbudsplatform og samarbejder med Nationalpark TV, TV2 Nord og Kulturarv Nord.
- Museet udbyder også lærerkurser og har deltaget i oplæring af frivillige formidlere i Nationalpark Thy.
- I 2017 har museet produceret 23 undervisningspublikationer (trykt eller digitalt).
- 71 studerende har modtaget vejledning fra museet i forbindelse med projektarbejde og lignende.

c. Museets brugere

- I 2017 havde museet 18.911 besøgende. Hertil kommer 60.337 besøgende på Museumscenter Hanstholm.
- 713 museumsbrugere deltog i museets offentligt annoncerede arrangementer udenfor museet. Yderligere 2.000 brugere deltog i arrangementer, hvor museet ikke var enarrangør. På Museumscenter Hanstholm deltog 1.592 brugere i arrangementer udenfor museet.
- Museet arbejder kun i begrænset omfang med brugerinddragelse og anvender ikke resultaterne af egen eller den nationale brugerundersøgelse i udviklingen af sin formidling. Museet har ikke samlet tilstrækkeligt med besvarelser til den årlige brugerundersøgelse. Der er kun indsamlet 4 besvarelser i 2017 og museet missede den første indsamlingsuge og fået en henstilling fra styrelsen om at lægge en bæredygtig strategi for fremadrettet at få indsamlet tilstrækkeligt med besvarelser. Det kræver min. 70 besvarelser for at modtage en rapport.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museets har en meget aktiv formidling også uden for museets besøgssteder.
- at museets har et højt niveau inden for undervisning og arbejder aktivt sammen med skoler og børnehaver bl.a. i forbindelse med "Historierygsækken".
- at museet har en høj grad af publicering af populærvidenskabelige artikler, der rammer et bredt publikum.
- At museet også arbejder med de sociale medier.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en formidlingsstrategi, der skærper museets profil og giver retning for museets formidling.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at flere af museets permanente udstillinger ikke står mål med det høje faglige niveau og ambitioner, museet præsterer i sin øvrige formidling bl.a. på grund af deres alder.
- At en stor del af museets særudstillingsaktiviteter foregår på det kunstmuseale område, som ikke er en del af museets ansvarsområde. Dette gør sig gældende på Heltborg Museum, hvor der arbejdes med særudstillinger med en lokal kunstnerisk vinkel.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet ikke har formået at indsamle tilstrækkeligt med besvarelser i forbindelse med brugerundersøgelsen.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at udarbejder en bæredygtig strategi for indsamling af besvarelser til den nationale brugerundersøgelse og anvender resultaterne i museet strategisk arbejde med målgrupper fremadrettet.
 - at museet i sin overordnede formidlingsstrategi forholder sig til, hvorledes de enkelte besøgssteder understøtter museets faglige ansvars- og satsningsområder i en fremadrettet udvikling af museet. Herunder en skærpelse af de enkelte besøgssteders profil.
 - at museet prioriterer sine ressourcer i forhold til sine mange forskellige formidlingsaktiviteter (publikationer, udstillinger, arrangementer m.m.) i udviklingen af museet.
-

Samlingsvaretagelse

a. Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

Det blev i kvalitetsvurderingen i 2009 påpeget, at museet ikke har en nedskrevet indsamlingspolitik, og at der blevet taget stilling til accession fra sag til sag. Det blev dog også vurderet, at det var positivt, at museet de seneste år har haft en målsætning om at ændre museets accession fra en passiv til en aktiv indsamling samt at museets samling benyttes i national og international forskningssammenhæng.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museet har en nedskreven indsamlingspolitik, som formulerer kriterier og retningslinjer for indsamlingen med henblik på at sikre ensartet praksis. Museets indsamling er baseret på en restriktiv, men aktiv og faglig reflekteret praksis, der er knyttet til museets forskning og formidling. Den aktive indsamling koncentrerer sig om perioden 2018-23 i forhold til en række indsatsområder, der relaterer sig til museets overordnede strategi.
- Museets samling rummer 104.334 inventarnumre.
- I 2017 blev der indsamlet 1.334 genstande. Heraf var 1.064 indsamlet i relation til museets forsknings og undersøgelsesvirksomhed. Der er i perioden 2009-18 udskilt under 1.000 genstande.

b. Registrering & Indberetning

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KiD). Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt.

Kort tid forud for kvalitetsvurderingen 2009 var museet begyndt at indtaste museumssager fra nyere tid i REGIN. Museet vurderede, at det krævede 5-6 årsværk at registrere samlingen fuldt ud i REGIN, hvis det ikke er muligt at konvertere hele genstandslistene over i REGIN. Museet havde på daværende tidspunkt ikke publiceret data i Museernes Samlinger. Museets efterslæb i forhold til uafsluttede udgravningsberetninger er moderat. Alligevel forventede styrelsen, at museet prioriterede at færdiggøre sine gamle udgravningsberetninger.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- 99% af samlingen er fuldt registreret

- 99 % er indberettet til Museernes Samlinger / KID. I 2017 blev der indberettet 729 genstande.
- Der er i marts 2018 udarbejdet retningslinjer for registrering ved arkæologisk afdeling. Denne er dog meget overordnet. Der er ligeledes udarbejdet retningslinjer for registrering inden for nyere tid og indberetning til museernes samlinger.
- Museet fik sidst foretaget revision af sin samling i 2015.
- Der er ikke udarbejdet en værdiredningsplan.

c. Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

Ved kvalitetsvurderingen i 2009 betegnede Bevaringscentret bevaringsforholdene på museet som helhed som utidssvarende. De primære problemer var plads og klimastyring. Det blev påpeget, at udnyttelsesgraden i magasinerne var så høj, at det i realiteten ikke var muligt at tilse store dele af samlingen uden massive omflytninger af genstande. Styrelsen anbefalede desuden, at museet foretog en samlingsgennemgang, hvor samlingens bevaringstilstand blev vurderet. Museet burde desuden udarbejde en langsigtet og prioriteret plan for bevaringsarbejdet, hvor museets kunstsamling havde sit eget afsnit.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museet oplyser at 50 % af samlingen er i formidlingseget tilstand, 41 % i stabiliseret tilstand, 8 % i behandlingskrævende tilstand og 1% i svært skadet tilstand.
- Museets har magasiner på 2 adresser: Mellemvej 18 i Vang (tidligere skole) og magasin i Bunkermuseum Hanstholm. Den eksterne konserveringsrapport udarbejdet af Museernes Bevaringscenter Skive karakteriserer forholdene i Magasinet på Mellemvej 18 som uacceptable, alene på grund af pladsmangel, der gør det umuligt at tilse de enkelte genstande og magasinet betegnes som meget overfyldt. Museernes bevaringscenter Skive konkluderer sammenfattende som i 2009, at museets bevaringsforhold ikke er tidssvarende og at der for at forbedre forholdene for samlingerne er brug for mere plads (mindst 3 gange så meget) og klimastyring. Navnlige forholdene i Vang problematiske.
- Museet har arbejdet på at bygge et fællesmagasin for de nordvestjyske museer, som var tilknyttet Bevaringscenter Skive. Dette viste sig dog ikke muligt, hvorfor museet i 2019 går i gang med at bygge et nyt magasin finansieret af Thisted Kommune. Dette arbejde er blevet udskudt på grund af kommunens prioritering af økonomisk støtte til SMK i Doverodde.
- Museet indgår i faglige netværk vedr. samarbejde og udvikling af bevaringsarbejdet.

- Museet har ikke en samlet nedskrevet og prioriteret bevaringsplan for museets præventive og udbedrende bevaringsindsats.
 - Der er dog udarbejdet en handlingsplan for bevaring af den arkæologiske samling ved Museum Thy i marts 2018 på baggrund af rapport udarbejdet af Museernes Bevaringscenter Skive i 2015. Museet har udpeget en række bevaringsmæssige indsatsområder og lavet en handleplan, der adresserer de konkrete udfordringer.
-

Det er tilfredsstillende:

- at museet har registreret stort set hele sin samling i Regin.
- at museet indsamler restriktivt og anfører argument for indsamlingen i sin registrering.
- at museet flytter sin samling til nye magasiner i 2019.
- at museet har udarbejdet en indsamlingspolitik for arkæologi og nyere tid.

Det er ikke tilfredsstillende:

- At museet ikke har forbedret sine magasinforhold siden den kritiske vurdering af forholdene ved sidste kvalitetsvurdering i 2009.
- At der ikke er udarbejdet en værdiredningsplan.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet prioriterer at få bragt magasin og bevaringsforhold i orden hurtigst muligt.
 - at museet gennemfører en kritisk samlingsgennemgang i forbindelse med flytningen til nye magasiner.
 - at museet får udarbejdet en værdiredningsplan.
-

Museumslovens kapitel 8

De statsanerkendte kulturhistoriske museer skal gennem samarbejde med plan- og fredningsmyndighederne arbejde for, at væsentlige bevaringsværdier sikres for eftertiden.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museum Thy varetager opgaver i henhold til museumslovens kapitel 8 inden for arkæologi og nyere tid i Thisted Kommune. Der er desuden indgået en samarbejdsaftale mellem Museum Thy og Morslands Historiske Museum om varetagelsen af det arkæologiske ansvar i Morsø Kommune.
- Museet varetager opgaver med tilsyn af fredede fortidsminder for Slots- og Kulturstyrelsen. Det styrelsens vurdering, at denne opgave varetages tilfredsstillende.
- Der er et godt forhold til planmyndighederne, og museet inddrages i planarbejdet af kommunen, der karakteriserer museet som en kompetent og eftertragtet samarbejdspartner, der også indgår i en række udviklingsprojekter. Museet oplyser, at det har indgivet 56 hørings-svar i 2017 (arkæologi). Heraf er 54 blevet fulgt. Inden for nyere tids kulturhistorie er der ikke blevet indgivet høringssvar i 2017.
- I 2017 er der blevet gennemført 26 arkæologiske forundersøgelser.
- Museet har i marts 2018 udarbejdet en strategi for administration af museumslovens kapitel 8 arbejde samt procedure i forbindelse med detektorfund og danefæ.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et godt samarbejde med de kommunale planmyndigheder omkring Kapitel 8 arbejde.
- at museet indgår aktivt i regionalt fagligt netværk om den arkæologiske virksomhed.
- at museet har et væsentligt forsknings- og formidlingsafkast af den arkæologiske virksomhed.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en formuleret opgave- og ansvarsfordeling for kapitel 8-arbejdet samt en nedskrevet praksis for registrering.
- at museet varetager tilsynet med fredede fortidsminder med en høj grad af faglighed.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fortsætter arbejdet med at sikre ensartet praksis i samarbejdet med kommunen om varetagelse af kapitel 8 arbejdet.

- at museet fortsætter og videreudvikler sin forvaltning og faglige afkast (forskning og formidling) af den antikvariske virksomhed og sin rolle som aktiv aktør i den kommunale planlægning og udvikling.
 - At museet i forbindelse med den bygherrebetalte arkæologi kontrollerer egne data inden indsendelse til styrelsen og sikrer at fejl opdages og rettes.
-

Baggrund

1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Museum Thy

Kvalitetsvurderingsbesøget fandt sted d. 29.-30. maj 2018

Tilstede var:

Fra museet:

Museumsleder Jytte Nielsen

Bestyrelsesformand Poul Hvass

Museumsinspektør Jens Andersen

Museumsinspektør Michael Riber Jørgensen

Museumsformidler Rune Tjørnild

Forvalter Frank Svendsen

Administrator Mette Pedersen

Museumsinspektør Niels Algreen Møller

Museumsinspektør Charlotte Andersen

Fra Thisted Kommune:

Børne- og Familiedirektør Lars Sloth

Kultur- og fritidschef Karen Louise Erichsen

Kommunalbestyrelsesmedlem Preben Holler (bestyrelsesmedlem ved Museum Thy)

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

Kontorchef Ole Winther

Museumskonsulent Rune Lundberg

I forbindelse med besøget blev museets udstillinger, magasiner, administrationslokaler mv. besigtiget.

2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger er en del af Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Slots- og Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste tolv år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer bl.a. sig om:

- Udredningen om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)
- Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)
- Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (Kulturministeriet, 2009)
- Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)
- Den nationale brugerundersøgelse (Kulturstyrelsen, 2009-2014)
- God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)
- Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)
- Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)
- Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.slks.dk under museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering

Kvalitetsvurderingen indeholder Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger af og anbefalinger til museets drift og fortsatte udvikling. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskudsydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsberetning, oversigt over forskningspublikationer samt museets indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". For det andet et kvalitetsvurderingsmøde på museet, hvor museets bestyrelse og hovedtilskudsyder, der ofte er museets hjemkommune, deltager.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Slots- og Kulturstyrelsens anbefalinger. Slots- og Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Slots- og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre skriftligt for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.